

Mõõtes mõõtmatut

Eesti Folkloorinõukogu

Millest me räägime, kui räägime folkloorist?

Põlvest põlve edasi antud
suuline pärimus, teadmised,
uskumused, oskused

Kes folklooriliikumises tegutsevad?

01

Harrastajad:
osalised folkloorirühmades,
-festivalide protsessis

02

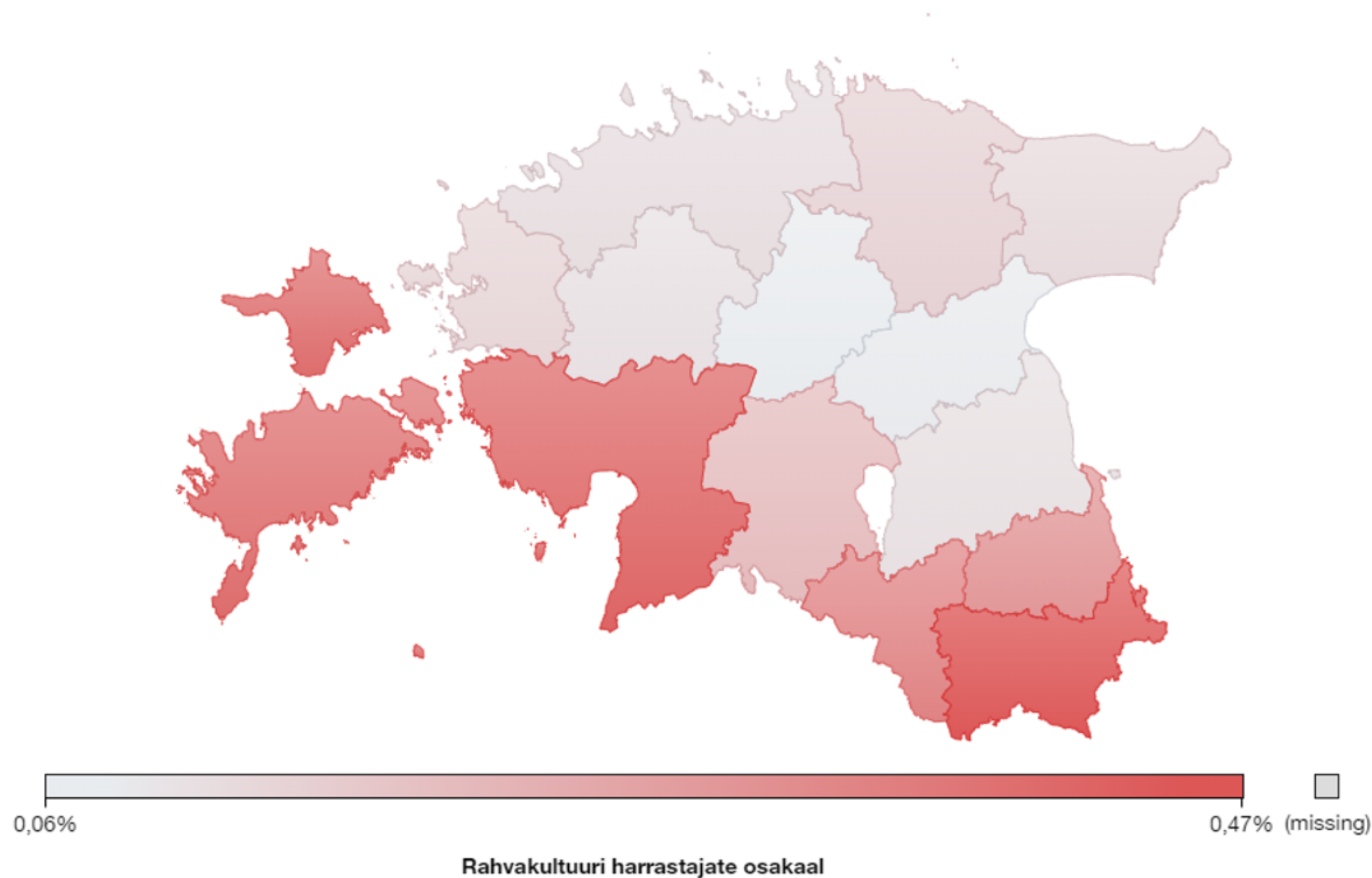
Pärimusekandjad:
kogukonnaliikmed,
praktiseerijad

03

Haridussüsteemis osalejad:
lasteaialapsed,
(üli)õpilased

Harrastajad

Folklooriharrastajate osakaal rahvaarvust (Eesti Rahvakultuuri Keskuse andmekogu)

- Peamine väljund:**
huvitegevus, esinemine
- Nõuab**
kvaliteeti, õppimist, spetsiaalset teadmist ja oskusi
- Statistika**
Baltica protsessis osalejad, Eesti Rahvakultuuri Keskuse andmekogu
- Kaunis vaade Pärnumaale**
u 20% andmebaasis kirjas olevaid folklooriharrastajaid paiknevad Pärnumaal

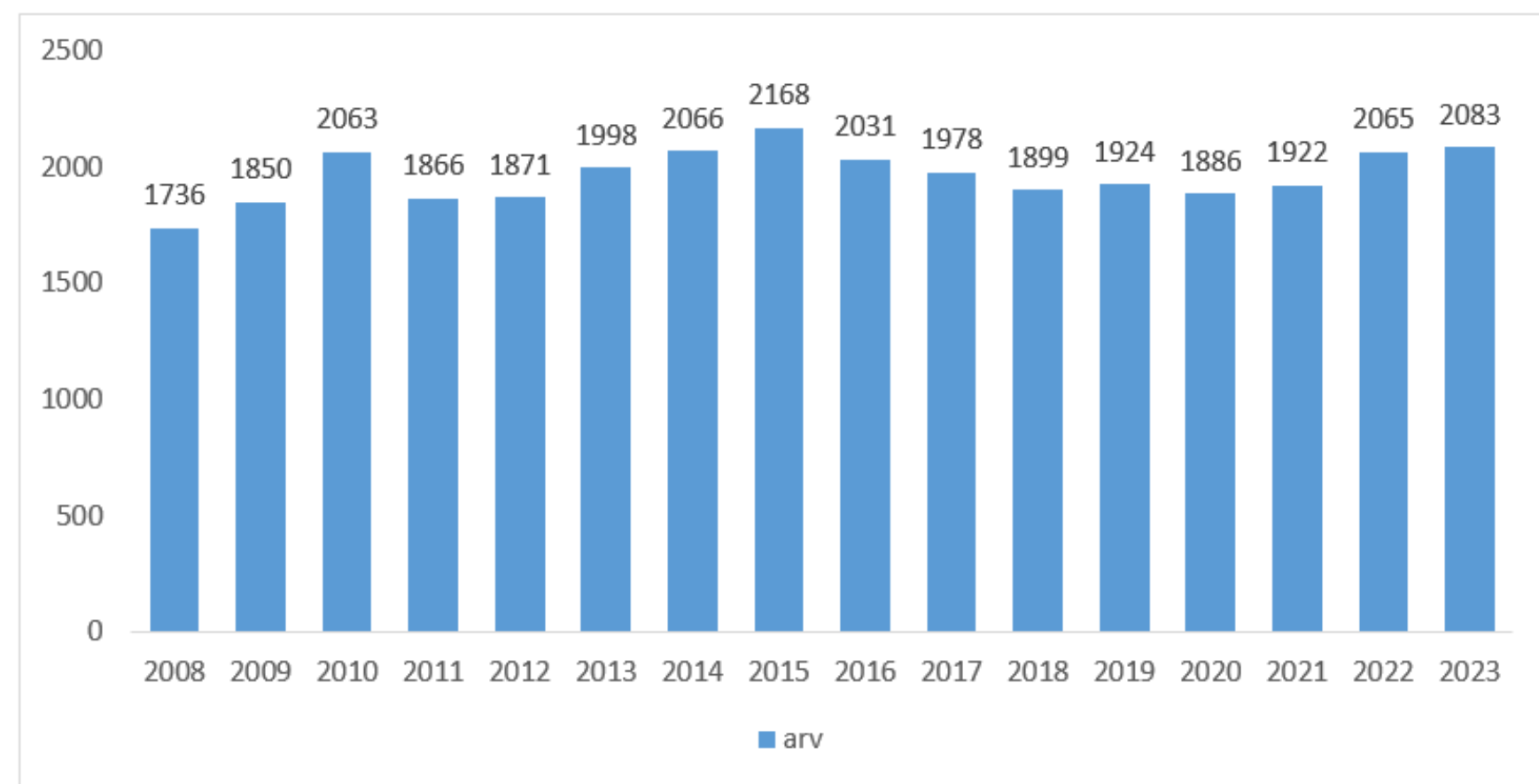

Millest numbrid kõnelevad?

Andmed ei ole täielikud:
kuhu kaovad kahepaiksed?

Stabiilsed numbrid:
Baltica protsessis 2010. aasta 96 rühma ja 1887 inimest,
2023. aastal 97 rühma ja 1482 inimest.

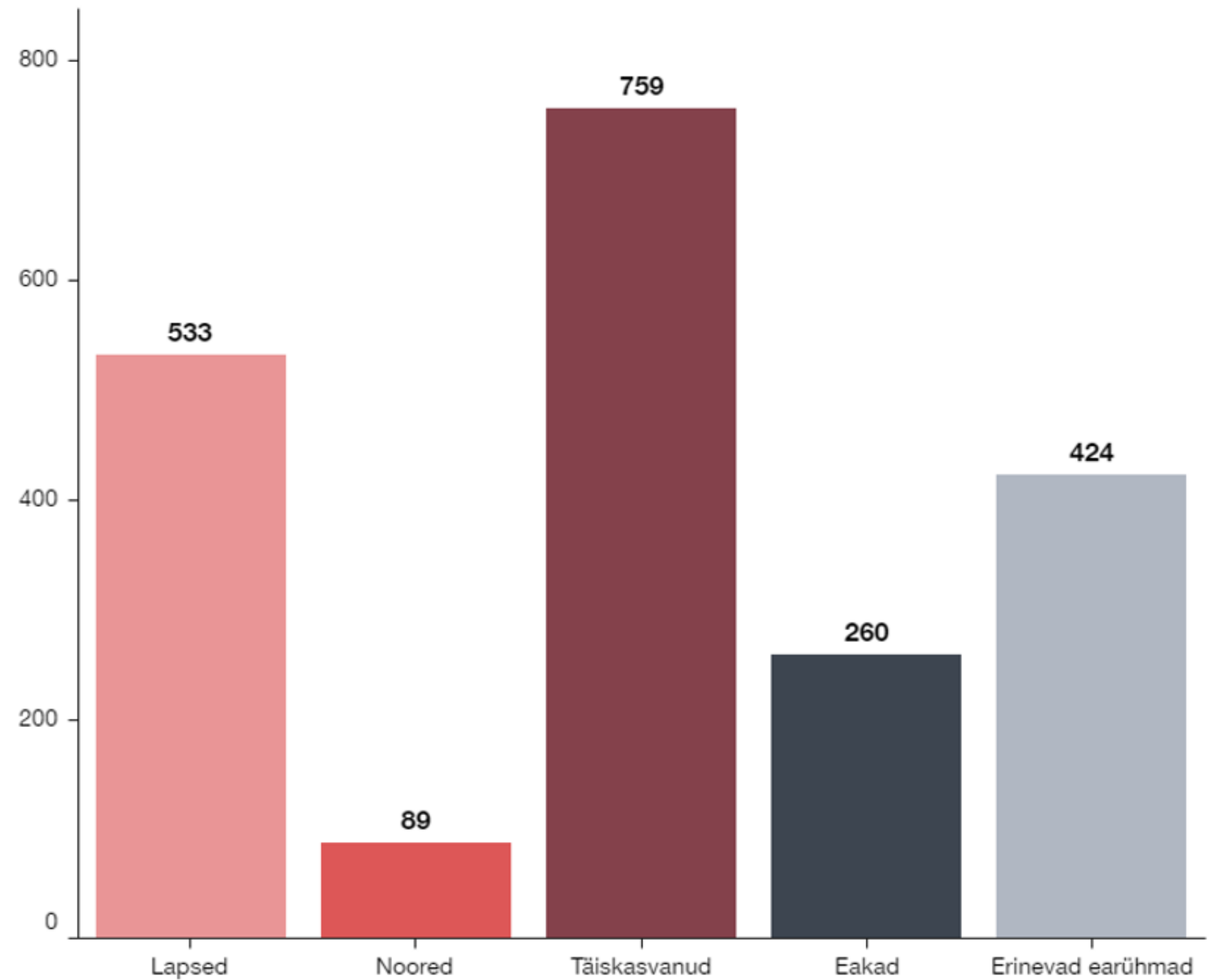
Taju täna:
aina rohkem rahvatantsurühmi huvituvad folkloorist
ja tahavad õppida pärimustantse

Folkloor. Harrastajad 2008-2023 (Eesti Rahvakultuuri Keskuse andmekogu)

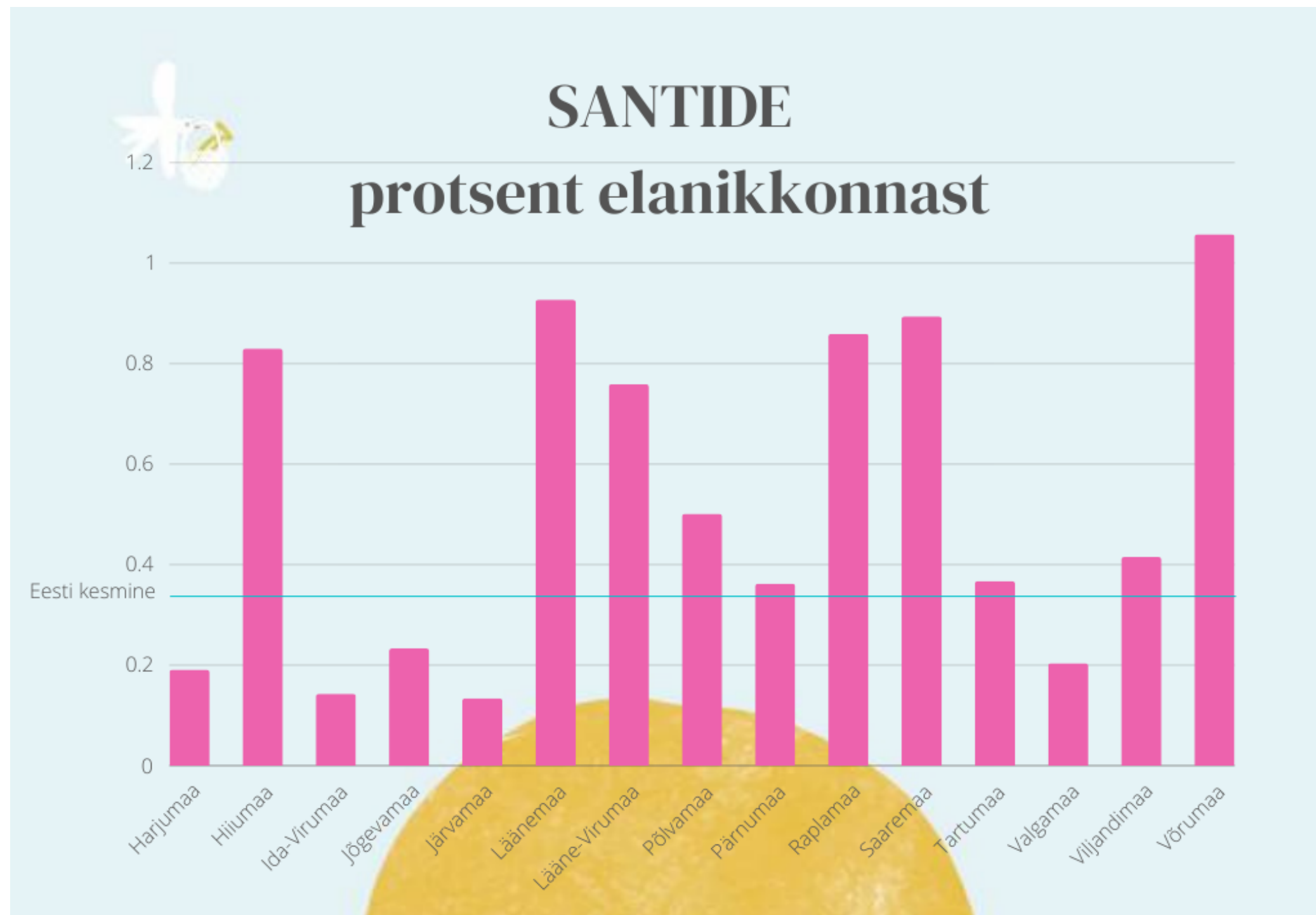
Kuhu küll kõik noored jäid, mis on neist nüüd saanud?

Kas see on tõsi? Kui on, kas see on halb?

Folklooriharrastajad vanuserühmade lõikes 2023. (Eesti Rahvakultuuri Keskuse andmekogu)

Pärimusekandjad

Mardi- ja kadrisantide protsent elanikkonnast 2023 (Eesti Folkloorinõukogu)

- Peamine väljund:**
kogukondlik tegevus ja praktikad
- Tähendab**
kogukonna loomist ja hoidmist läbi tegevuste
- Statistika**
registreerunud mardi- ja kadrisandid, murdekeele kõnelejad, kultuuripärandi teadlikkuse uuring

Millest numbrid kõnelevad?

Andmed ei ole täielikud:

inimestel puudub vajadus end määratleda, liikmelisus on hajus ja pidevas muutumises

Santimise numbrid:

2019. aastal registreerus 601 sandiperet ja 3929 inimest, 2023. aastal 501 sandiperet ja 4486 inimest

Kultuuripärandi teadlikkuse uuring:

78% vastanutest tähistab rahvakalendri tähtpäevi, 43% harrastab üksinda vaimse pärandiga seotud tegevusi, 20% vastanutest osaleb pärandiga seotud ühistegevustes

Taju täna:

pärimuskogukondi on pidevalt juurde tekkimas

**Mis on
pildil
teisiti?**

Mardi- ja kadrisantide VANUS

Täiskasvanud

Lapsed

73%

mardi- ja kadrisandis käijatest olid lapsed

27%

mardi- ja kadrisandis käijatest olid täiskasvanud. 11% martidest ja kadridest liikusid vaid teiste täiskasvanud santijatega koos.

Mardi- ja kadrisantide vanuseline jaotus 2023 (Eesti Folkloorinõukogu)

Haridussüsteemis osalejad

Peamine väljund:

õppetöö ja koolielu rikastamine

Eeldab

huvitatud eestvedajaid
(õpetajaid, haridusasutuse juhte),
pärimust laiemalt väärtustavat
kogukonda ja kohalikku omavalitsust

Statistika

üksikud näited üle Eesti,
39% inimestest peab koole ja ülikoole
kultuuripärandi säilimise eest
vastutavaks

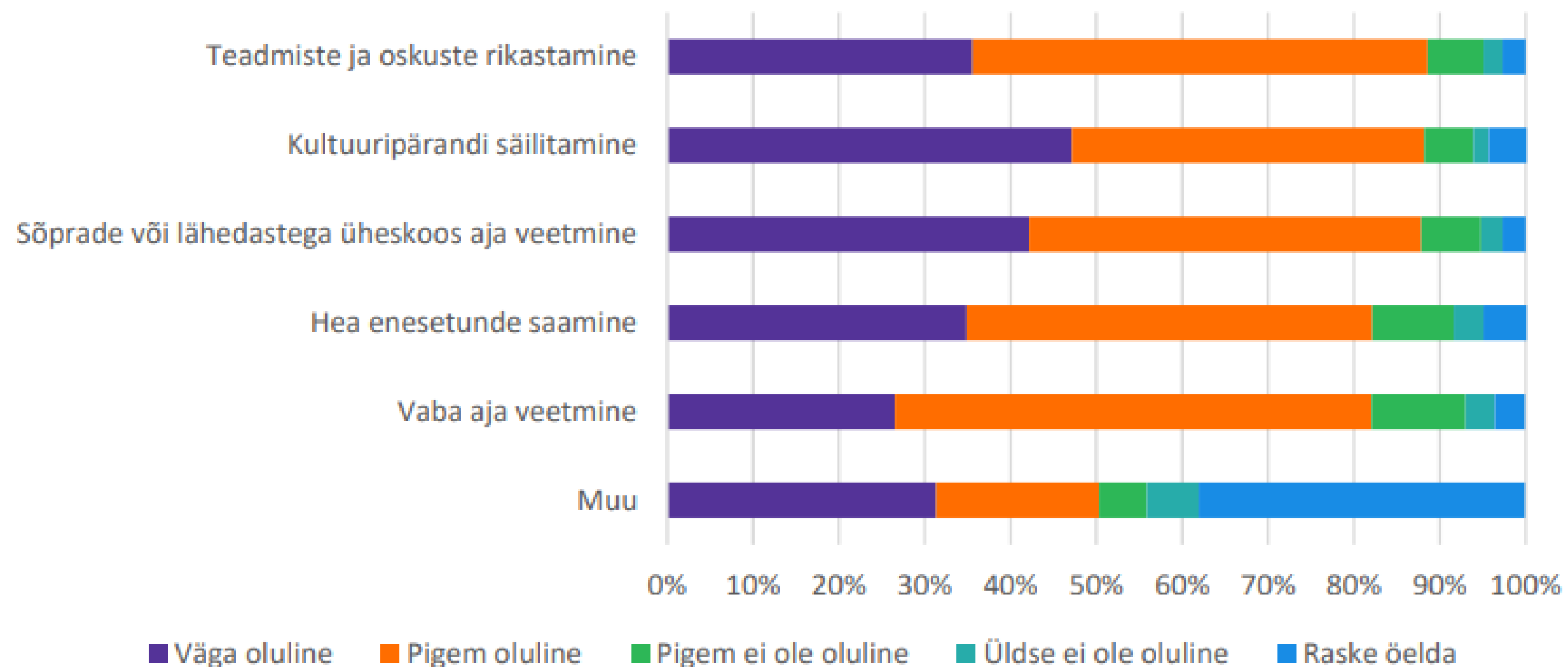
Millest numbrid kõnelevad?

Eestvedajad jaksavad, kuni neil on:
tingimused (nt tegutsemisruum),
toetus ja tunnustus

Õppimisvõimalus on hea kõigile:
kvaliteedi tõstmiseks,
enesearengu nimel

Taju täna:
kogukonnad on valmis
toetama õppekavade loomist

Mis motiveerib tegevustes osalema?

Joonis 6. Kultuuripärandi tegevustes osalemise põhjused. N = 1002. Allikas: kultuuripäranditeadlikkuse küsitlus 2023 (EY, Norstat)

Kohaliku omavalitsuse roll ja võimalused

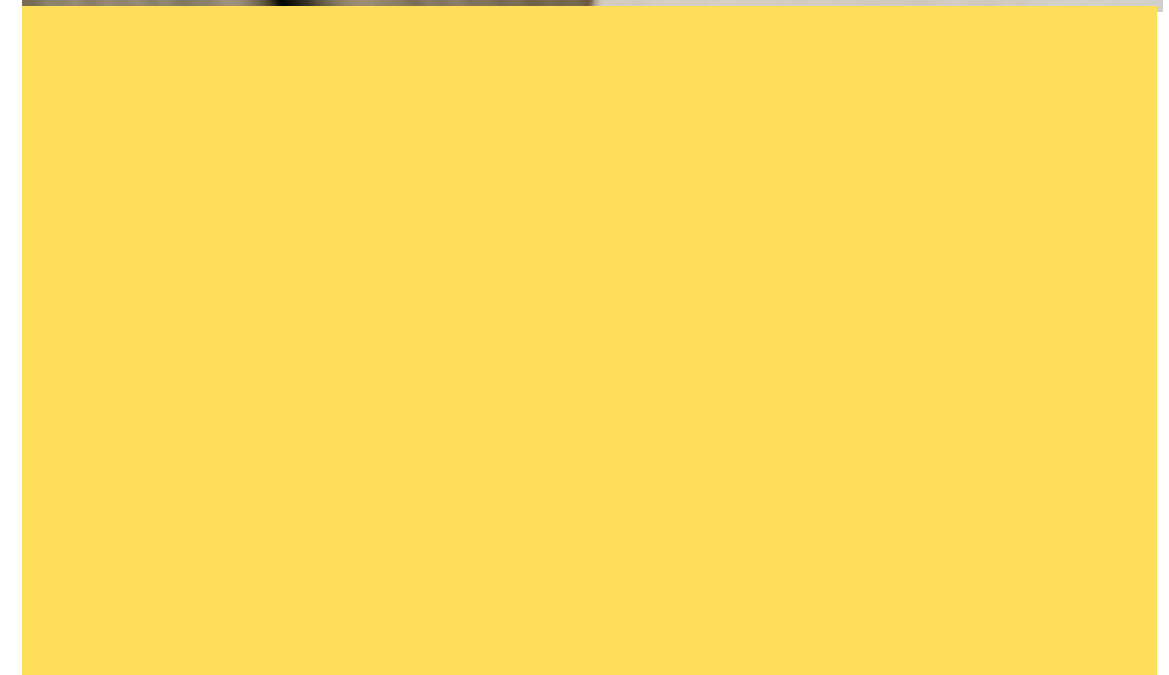

Kultuuripärandi teadlikkuse uuring:

60% vastanutest peab kultuuripärandi säilimise eest vastutavaks kohalikke omavalitsusi, aga vaid 36% usaldab neid kultuuripärandi säilitamisel

68% vastanutest usub, et kultuuripärandi hoidmisse tuleb senisest enam panustada riigieelarve ja kohalike omavalitsuste vahendeid

65% usub, et kultuuripärand suurendab piirkondade majanduslikke sissetulekuid

Mida

saab teha?

Eestvedajate leidmine ja hoidmine;
pärimushariduse soodustamine,
lastetuba kutsub tagasi,
lumepalliefekt

Suhtumine pärimusse:
rõõmus, jõukohane ja selles ei võeta mõõtu,
kauge minevik vs igapäevane reaalsus,
head eeskujud

**Võimalused koostegemiseks, omasugustega
suhtlemiseks, enese näitamiseks:**
tähtpäevad, pidustused, pärandturism

„Lähedalt ja isiklikult suhtlev ja seda suhtlust nautiv, sellest tuge ja elujõudu ammutav, loomisvõimalust pakkuv kogukond on pärimuse edasielamise võti.“ (Janika Oras)

3 mõtet

01

Folklooriliikumises osalejaid on võimatu mõõta.

02

Aga neid on rohkem, kui me oskame arvata! Tajutav on huvi suurenemine.

03

Jagatud vastutus ja koostegemine on kasutamata potentsiaal.

Kas järelkasv on
prioriteet või
kohustus?

Aitäh!

Eesti Folkloorinõukogu
folkloorinoukogu.ee

Laura Liinat

laura@folkloorinoukogu.ee

Fotod: Rene Jakobson / Eesti Folkloorinõukogu